

OKVIRNI SVETOVNI SPORAZUM O DRUŽBENI ODGOVORNOSTI PSA PEUGEOT CITROËN

« Družbene obveznosti brez meja »

PREDGOVOR

PSA PEUGEOT CITROËN, avtomobilska družba svetovnih razsežnosti, utemeljuje svoj razvoj na načelih družbeno odgovornega delovanja in obnašanja v vseh državah, kjer ima svoje lokacije in v svojih različnih panogah dejavnosti.

S pridružitvijo pobudi Global Compact, dne 9. aprila 2003, se je družba PSA PEUGEOT CITROËN obvezala, da bo spoštovala in uveljavljala deset načel, ki jih je navdihnila Splošna deklaracija o človekovih pravicah, Deklaracija o načelih pravic do dela, Deklaracija o okolju iz Rio de Janeira in Konvencija Združenih narodov proti korupciji.

Te obveze so vpisane tudi v etično listino družbe, ki je bila pripravljena in razdeljena vsem zaposlenim v marcu 2003. Ta listina je sestavljena iz bistvenih skupnih načel, ki jih mora vsak proučiti in upoštevati v vseh okoliščinah, tako vodstvo kot zaposleni.

Preko okvirnega svetovnega sporazuma želi družba PSA PEUGEOT CITROËN formalno urediti svoje obveznosti do osnovnih človeških pravic s pridružitvijo sindikalnim organizacijam, Mednarodni zvezi organizacij delavcev kovinske industrije (IMF) in Evropski zvezi delavcev kovinske industrije (EMF).

[0]

Sporazum spada v okvir socialne politike, ki predstavlja velik prispevek k rasti in trajnem gospodarskem razvoju skupine. Njegovo uveljavljanje je odvisno od stalnega družbenega dialoga z družbenimi partnerji. Že več let se ta politika uresničuje z inovacijskimi dosežki v vseh državah, še posebej na področju temeljnih človeških pravic, enakih možnosti, raznolikosti, večjega zaposlovanja žensk, vključevanja invalidnih oseb itd. Napredek je vedno jasen odraz izvajanja politike, ciljev, dejavnosti in merljivih rezultatov.

Podpisnice sporazuma se med drugim zavedajo, da se dejavnosti avtomobilske industrije, financiranja, transporta in logistike razvijajo v zelo konkurenčnem globaliziranem okolju, ki jih sili k tem, da obdržijo konkurenčnost na svojih tržiščih. Zaradi tega se v okviru socialnega dialoga zahteva stalno iskanje rešitev, katerih cilj je prispevati k povezovanju človeškega napredka in trajnega uspeha poslovanja skupine.

Sporazum omogoča konkretizacijo ciljev in predstavlja okvir, na katerega se lahko sklicuje vsak vodja in sindikalna organizacija, podpisnica tega sporazuma. Uresničuje skupno željo za večje spoštovanje temeljnih človeških pravic (poglavje 2), upravljanje in razvoj človeških virov (poglavje 3), skupne socialne potrebe z dobavitelji (poglavje 4), upoštevanje vpliva dejavnosti podjetja na državo, v kateri deluje (poglavje 5), uveljavljanje teh načel v vsaki državi (poglavje 6) in razširitev Evropskega odbora Skupine v Svetovni odbor (poglavje 7).

Sporazum mora, kot vektor družbenega napredka, navdihovati tudi odnose z javnimi oblastmi, industrijskimi partnerji, dobavitelji, kupci, delničarji, nevladnimi organizacijami. Podpisnice so prepričane, da je za uresničitev teh prizadevanj potrebno sodelovanje državnih ali lokalnih akterjev na teh področjih, če želimo doseči trajen družbeni napredek.

1. poglavje: Področje delovanja

Ta svetovni okvirni sporazum se neposredno nanaša na celoten sektor avtomobilske industrije (raziskave in razvoj, proizvodnja, prodaja in podporne funkcije), kot tudi na sektor financiranja in transporta in logistike, za sedanje in bodoče podružnice, na katere ima skupina dominanten vpliv bodisi z večinskim finančnim deležem ali, če je le-ta omejen na 50 %, z odgovornostjo za družbeno upravljanje te podružnice.

PSA PEUGEOT CITROËN je prevzela odgovornost, da ta svetovni okvirni sporazum prenese na Skupino Faurecia, ki ima sicer tudi lastne sogovornike v evropskem dialogu, da bi lahko začela pogovor na iste teme s svojimi družbenimi partnerji.

Po drugi strani pa se nekatera določila (4. poglavje) nanašajo na dobavitelje, podizvajalce, industrijske partnerje in distribucijske mreže.

2. poglavje: Prizadevanja PSA PEUGEOT CITROËN v korist temeljnih človeških pravic

PSA PEUGEOT CITROËN, sindikalne zveze in sindikalne organizacije potrjujejo svoje sodelovanje in si prizadevajo za spoštovanje načel in temeljnih pravic do dela, katere navaja Mednarodna organizacija dela (ILO). S svoje strani PSA PEUGEOT CITROËN poudarja svoja prizadevanja za spoštovanje pobude Global Compact Organizacije združenih narodov (OZN).

Člen 2.1 – Uveljavljanje in spoštovanje mednarodno priznanih človeških pravic

PSA PEUGEOT CITROËN na vseh svojih področjih delovanja spoštuje zakone in predpise, ki veljajo v državah, v katerih izvaja svojo dejavnost. S tem svetovnim okvirnim sporazumom o družbeni odgovornosti želi PSA PEUGEOT CITROËN preseči upoštevanje izključno nacionalnih norm in si zadati širši okvir na področju spoštovanja temeljnih človeških pravic.

PSA PEUGEOT CITROËN si prizadeva za spoštovanje človeških pravic v vseh državah, v katerih je prisotna, vključno s področji, kjer človeške pravice še niso dovolj uveljavljene.

Člen 2.2 – Nesodelovanje pri kršitvah človeških pravic

PSA PEUGEOT CITROËN poskuša preprečiti situacije in dejanja, ki pomenijo kršitev temeljnih človeških pravic. Po mnenju skupine je takšno ravnanje del njene družbene odgovornosti.

PSA PEUGEOT CITROËN obsoja pomanjkanje spoštovanja, ki ogroža pravice in dostojanstvo ljudi, verbalno ali fizično maltretiranje in nadlegovanje. Za takšno ravnanje je treba uvesti sankcije in preventivne ukrepe v vseh državah.

Člen 2.3 – Svoboda združevanja in priznanje pravice do kolektivnih pogajanj

PSA PEUGEOT CITROËN je odprta za sindikalne dejavnosti in priznava v celem svetu sindikalne dejavnosti in pravico delavcev, da tvorijo sindikalne organizacije po lastni izbiri, ter skrbi za spoštovanje sindikalne neodvisnosti in pluralizem (*Konvencija ILO št. 87*).

PSA PEUGEOT CITROËN si prizadeva za zaščito pripadnikov in predstavnikov sindikatov in ne izvaja nobene diskriminacije proti sindikatom (*Konvencija ILO št. 135*).

PSA PEUGEOT CITROËN priznava pravico do informacij in posvetovanja s predstavniki zaposlenih o velikih odločitvah, ki vplivajo na življenje v podjetju.

PSA PEUGEOT CITROËN si prizadeva za uveljavljanje kolektivnih pogajanj kot osrednjega elementa družbenega dialoga (*Konvencija ILO št. 98*).

Člen 2.4 – Ukinitve vseh vrst prisilnega in obveznega dela

PSA PEUGEOT CITROËN si prizadeva za prosto izbiro zaposlitve in obsoja prisilno delo, do katerega po njegovem mnenju prihaja vsakič, ko je delo rezultat grožnje (odtegnitev prehrane, zaplemba ozemlja, nedoločeno plačilo, fizično nasilje, seksualno nadlegovanje, neprostovoljno kazensko delo ...) (*Konvenciji ILO št. 29 in 105*).

Člen 2.5 – Preprečevanje otroškega dela

PSA PEUGEOT CITROËN obsoja in prepoveduje otroško delo.

Za skupino velja kot najnižja starost za sklenitev dela 18 let, kar je višje od starosti, ki veljajo za mednarodne norme, ki določajo kot najnižjo starost za zaposlitev 15 let (*Konvencija ILO št. 138*).

Za države ali regije, v katerih gospodarstvo in sistem izobraževanja nista dovolj razvita, in kot prispevek k ublažitvi te nerazvitosti, bi se lahko določila minimalna starost za zaposlitev 16 let, ob skrbi za ohranitev zdravlja mladostnikov in zagotavljanje njihove varnosti.

V tem primeru bo podjetje takim zaposlenim dalo posebne možnosti za izobraževanje, da bi jim omogočilo doseči višji nivo splošne in strokovne izobrazbe.

Različne vrste pogodb bodo omogočale spremljanje mladih med njihovim izobraževanjem in jim omogočale dostop do različnih možnosti v podjetju (npr. vajenske pogodbe itd.).

Člen 2.6 – Preprečevanje diskriminacije pri zaposlovanju in poklicnem delovanju

PSA PEUGEOT CITROËN se obvezuje, da ne bo pri najemanju in razvoju delovne sile izvajala nobene diskriminacije na podlagi kulture, narodnosti, spola, religije, političnih ali sindikalnih prepričanj, različnih izkušenj, fizičnih značilnosti, profesionalne kariere, starosti, zdravstvenega stanja in spolne usmerjenosti (*Konvencija ILO št. 111*).

PSA PEUGEOT CITROËN namerava izvajati in uveljavljati najboljše prakse tudi preko meja zakonskih obveznosti pri boju proti rasizmu, seksizmu, ksenofobiji in homofobiji ter na splošno proti netolerantnosti v zvezi z razlikami, ter zagotavljati spoštovanje zasebnega življenja.

Člen 2.7 – Boj proti korupciji in preprečevanje konfliktnih interesov

PSA PEUGEOT CITROËN se bori proti korupciji v vseh oblikah. Skupina bo svoje zaposlene seznanjala s to tematiko z različnimi komunikacijskimi sredstvi in/ali izobraževanjem.

Zaposleni v skupini se morajo izogibati vseh konfliktnih situacij med interesi skupine in zasebnimi interesi ali interesi svojcev, v skladu z določili etične listine skupine.

Tako se vsak člen osebja odpove interesu pri dobaviteljih ali kupcih, razen v primeru nakupa vrednostnih papirjev, ki kotirajo v okviru vodenja portfelja papirjev, in ob spoštovanju predpisov, ki prepovedujejo uporabo privilegiranih informacij.

3. poglavje: Sprejete obveze PSA PEUGEOT CITROËN glede upravljanja in razvoja človeških virov

Člen 3.1 – Odgovorno upravljanje delovne sile in pristojnosti

- **Zaposlovanje temelji na raznolikosti in enakih priložnostih**

PSA PEUGEOT CITROËN si prizadeva, da v nobeni fazi postopka zaposlovanja ne prihaja do diskriminacije. Vključevanje različnih profilov je vir komplementarnosti, družbenega ravnotežja in gospodarske učinkovitosti.

V tem okviru se uporabljajo postopki in sredstva, ki preprečujejo diskriminacijo in omogočajo enake priložnosti za vse.

- **Razvoj znanj za bodočnost s stalnim izobraževanjem**

PSA PEUGEOT CITROËN si prizadeva za nastanek in razvoj sposobnosti s stalnim izobraževanjem.

PSA PEUGEOT CITROËN skrbi za to, da imajo vsi zaposleni možnost sodelovanja v programih izobraževanja, še posebej tistih, ki lahko izboljšajo njihov nivo sposobnosti s ciljem, da bi bolje obvladali nove tehnologije, naprave, sisteme in postopke.

Podpisnice menijo, da je strokovno usposabljanje eno od orodij, ki omogočajo uveljavljanje večje enakopravnosti zaposlenih, neodvisno od njihovega spola, izvora, začetne izobrazbe, zdravstvenega stanja, delovnih pogojev ali delovnih urnikov. PSA na tem področju uveljavlja načelo prostovoljnosti.

- **Podpora profesionalnega razvoja**

PSA PEUGEOT CITROËN si prizadeva zagotoviti enake priložnosti za razvoj in strokovno napredovanje zaposlenih. Praksa ocenjevanja osebja ustreza merilom objektivnosti in transparentnosti, v duhu sporazuma o raznolikosti in družbenem vključevanju v podjetju, ki so ga podpisali francoski družbeni partnerji v septembru 2004.

Uvedeni so postopki in indikatorji za spoštovanje enakopravnosti obravnavanja.

PSA PEUGEOT CITROËN spodbuja vsakega zaposlenega, da postane akter svojega strokovnega razvoja.

- **Načini sodelovanja zaposlenih**

PSA PEUGEOT CITROËN si prizadeva, da svoje zaposlene redno informira o poslovanju podjetja in o elementih, ki bi lahko vplivali na delovne pogoje in zaposlovanje, bodisi posredno ali neposredno, preko lokalnih predstavnikov zaposlenih in sindikatov.

PSA PEUGEOT CITROËN si prizadeva za večje sodelovanje zaposlenih in upoštevanje njihovih pobud.

- **Družbeni pristop k razvoju dejavnosti**

PSA PEUGEOT CITROËN si pri razvoju dejavnosti prizadeva za zagotavljanje pravočasnih informacij in dogovarjanje s predstavniki zaposlenih.

PSA PEUGEOT CITROËN si prizadeva za spremljanje zaposlenih pri vseh spremembah dejavnosti in zaposlovanja.

Člen 3.2 - Privlačni delovni pogoji

- **Nagrajevanje**

PSA PEUGEOT CITROËN izvaja tako nagrajevanje, ki je v skladu s praksami na tržišču za vsako od njenih dejavnosti (avtomobilski, finančni, transportni in logistični) in si prizadeva, da bi bile plače višje ali vsaj enake pogojem, ki jih nalaga nacionalna zakonodaja ali družbene konvencije.

Plače in nagrade, izplačane za trajanje dela v določenem času, ustrezajo vsaj zjamčenemu oz. običajnemu zakonitemu in strokovnemu minimumu, in morajo zaposlenim omogočati dostojne življenjske pogoje.

PSA PEUGEOT CITROËN priznava načelo enakopravnega nagrajevanja, še posebej med moškimi in ženskami, za enako vrednost in kakovost dela (*Konvencija ILO št. 100*).

Plačilna politika skupine si prizadeva zagotavljati objektivnost, etiko, transparentnost pravil za določanje plač.

S ciljem da bi zaposlenim povrnili plodove rasti in ustvarjanja vrednosti, h katerim so prispevali s svojimi prizadevanji, velja za celotno osebje tudi sistem udeležbe pri delitvi dobička v podjetju, povezan z uspešnostjo poslovanja podjetja.

- **Družbena zaščita**

PSA PEUGEOT CITROËN v vseh državah ustanavlja preventivno kritje za tveganja v primeru smrti in invalidnosti.

Prav tako PSA PEUGEOT CITROËN postopno ustanavlja v vseh državah dopolnilne pokojninske sheme z določenimi kotizacijami, da bi ublažil znižanje obveznih stopenj nadomestil, in dopolnilne sheme zdravstvenega zavarovanja kot izboljšanje obveznega zavarovanja v primeru bolezni.

Člen 3.3 – Delovni pogoji ustrezajo najboljšim mednarodnim standardom

- **Pogajanja o organizaciji dela**

PSA PEUGEOT CITROËN si prizadeva, da je trajanje dela vedno enako ali krajše od trajanja, ki ga zahteva nacionalna zakonodaja ali kolektivni sporazumi v ustrezni državi.

PSA PEUGEOT CITROËN si prizadeva za spoštovanje takih časov počitka in dopusta, ki so najmanj enaki pogojem, ki jih zahteva nacionalna zakonodaja ali kolektivni sporazumi.

Nihanje povpraševanja in raznolikost avtomobilskega tržišča zahtevajo takšno ureditev časa in organizacije dela, ki se določata in uveljavljata v okviru družbenega dialoga in dogovarjanja, v skladu z navadami in pravili, ki so sprejeta in veljavi v vsaki državi.

- **Varnost, delovni in zdravstveni pogoji**

Za PSA PEUGEOT CITROËN je edini sprejemljivi cilj delo brez nesreč. Skupina si prizadeva za to, da različne ustanove sprejmejo učinkovito politiko zdravstvene in delovne varnosti, temelječe na preprečevanju, in sicer v obliki konkretnih načrtov dejavnosti, v katere je vsak vpleten glede na svoj nivo odgovornosti, vključno z družbenimi partnerji. (*Konvencija ILO št. 155*).

PSA PEUGEOT CITROËN si prizadeva za postopno izboljšanje ergonomije delovnih mest in za to, da bi za vsakega zaposlenega brez diskriminacije našla tako mesto, ki ustreza njegovim sposobnostim.

PSA PEUGEOT CITROËN izvaja aktivno zdravstveno politiko, prednostno usmerjeno k preprečevanju patologij, ki bi se lahko pojavile ali razvile med profesionalno dejavnostjo.

Poleg tega skupina podpira delovanje zdravstvenega sektorja na področju širjenja pobud v zvezi z informiranjem in preventivo pri zaposlenih na tako tematiko, kot so zasvojenost z nikotinom, alkoholizem, toksikomanija, AIDS ali MST.

Člen 3.4 – Prenos obveznosti in pogajanje v podružnicah

Poleg uveljavljenih nacionalnih pogajanj (npr.: plače, čas in organizacija dela, ...), se vsaka podružnica pogaja s sindikalnimi organizacijami tudi o izvajanju dejavnosti, ki ustrezajo načelom in obvezam iz tega poglavja, še posebej v zvezi z izobraževanjem, strokovnim razvojem in varnostjo pri delu.

4. poglavje: Družbene zahteve, ki si jih delimo z dobavitelji, podizvajalci, industrijskimi partnerji in distribucijskimi mrežami

Ne da bi prevzela zakonsko odgovornost svojih dobaviteljev, podizvajalcev, industrijskih partnerjev in distribucijskih mrež, se PSA PEUGEOT CITROËN obvezuje, da bo ta podjetja obvestila o sporazumu in zahtevala, da upoštevajo zgoraj navedene mednarodne konvencije ILO.

PSA PEUGEOT CITROËN zahteva od svojih dobaviteljev podobno ukrepanje pri njihovih lastnih dobaviteljih in podizvajalcih.

Glede javnih razpisov se PSA PEUGEOT CITROËN obvezuje, da bo pri izbiri dobaviteljev kot odločujoče merilo upoštevala spoštovanje človeških pravic, določenih v 2. poglavju.

Vsako neupoštevanje človeških pravic bo povzročilo ukrepanje, po opozorilu s strani PSA PEUGEOT CITROËN. Neupoštevanje teh pravic bo povzročilo sankcije, ki lahko pomenijo celo umaknitev iz skupine dobaviteljev.

Poseben postopek bo uveden tudi za mala podjetja dobaviteljev in njihovih podizvajalcev, da bi jim omogočili postopno uveljavljanje zgoraj navedenih standardov ILO.

5. poglavje: Upoštevanje vpliva dejavnosti podjetja na ozemlju, kjer je prisotno

PSA PEUGEOT CITROËN se obvezuje, da bo pospeševala zaposlovanje in izobraževanje aktivnega lokalnega prebivalstva in tako prispevala k gospodarskem in družbenem razvoju povsod, kjer deluje skupina.

Tako PSA PEUGEOT CITROËN v vsaki državi, kjer je prisotna, pri zaposlovanju daje prednost lokalnim človeškim virom in vedno, kadar je to mogoče, razvija lokalno vključevanje.

V primeru razvoja dejavnosti se PSA PEUGEOT CITROËN obrezuje, da bo informirala nacionalne oblasti in da bo z njimi sodelovala s ciljem večjega upoštevanja lokalnih interesov.

6. poglavje: Uveljavljanje temeljnih družbenih dogovorov

Svetovni okvirni sporazum, ki so ga podpisali PSA PEUGEOT CITROËN, IMF, EMF, sindikalne organizacije glavnih držav, ki so jim pridružene in sindikalne organizacije, ki jim niso pridružene, se mora uveljavljati v vsaki državi, kjer so predstavljene entitete, ki spadajo v okvir veljavnosti sporazuma (1. poglavje).

Podpisnice se obvezujejo, da bodo preko družbenega dialoga določile ukrepe za štiri predhodna poglavja, ki se bodo izvajali z namenom uveljavljanja tega okvirnega sporazuma. Upoštevale se bodo specifične značilnosti avtomobilskega, finančnega, transportnega in logističnega sektorja in njihova konkurenčnost na različnih tržiščih. V glavnih državah bo za to uveljavljanje izdelan delovni program.

PSA PEUGEOT CITROËN se obvezuje, da bo o vsebini tega sporazuma obširno obveščalo zaposlene v skupini. To besedilo bo zato razdeljeno vsej skupini preko internih sredstev komuniciranja in bo prevedeno v vse jezike.

Vsak zaposleni, ki ima težave pri tolmačenju tega sporazuma ali dvome glede njegovega ustreznega uveljavljanja, se lahko obrne na svojega nadrejenega, na Direkcijo za medsebojne odnose in človeške vire in/ali na sindikalnega predstavnika, ne da bi mu škodilo tako ponovno iskanje informacij.

7. poglavje: Spremljanje sporazuma in ustanovitev Svetovnega odbora

Spremljanje tega svetovnega okvirnega sporazuma se bo izvajalo na dveh nivojih.

V vsaki glavni državi bodo ustanovljeni družbeni lokalni opazovalci, sestavljeni iz služb za človeške vire in sindikalnih organizacij. Družbeni opazovalci bodo vsako leto spremljali uveljavljanje svetovnega okvirnega sporazuma s pomočjo dokumenta, ki ga bodo skupno izdelale podpisnice tega sporazuma.

Na nivoju skupine bo poročilo o uveljavljanju sporazuma v ustreznih državah predstavljeno vsako leto v okviru razširjenega evropskega odbora, na družbeno odgovornost PSA PEUGEOT CITROËN.

Glede svetovnega razvoja dejavnosti skupine se podpisnice tega sporazuma strinjajo o koristnosti ustanovitve Svetovnega odbora.

V prvi fazi bo Evropski odbor Skupine PSA PEUGEOT CITROËN, ki že obstaja, razširjen s prisotnostjo predstavnikov sindikalnih organizacij držav, ki ustrezajo merilu številčnega stanja, določenem v sporazumu Evropskega odbora. (npr.: Argentina, Brazilija, ...). Ti predstavniki bodo povabljeni na plenarna zasedanja kot opazovalci.

Podpisnice se sporazumejo, da se bodo čez 3 leta odločile o tem, ali je napočil čas za dokončno pretvorbo v Svetovni odbor, pri čemer se upošteva, da bodo evropske direktive veljavne za evropske podružnice in za razširjeni Evropski odbor.

Pred vsakim plenarnim zasedanjem Odbora bo organiziran pripravljalni sestanek predstavnikov, ob prisotnosti predstavnikov IMF in EMF.

8. poglavje: Končna določila

S podpisom vseh sindikalnih organizacij postane ta sporazum neposredno veljaven za nedoločen čas.

Vsaka tri leta se strani dogovorijo za srečanje, da bi izvedle svetoven pregled dejavnosti in predvidele ukrepe in prilagoditve, ki bi jih bilo treba dodati sporazumu v obliki prilog, še posebej glede sprememb zakonodaje in predpisov.

V primeru razhajanj med jezikovnimi različicami ima veljavnost francoska različica.

O tem okvirnem svetovnem sporazumu bodo v vsaki državi uradno obveščeni pristojni vladni in administrativni organi.